

Rabobank

Rabobank Food & Agri

Kwartaalbericht Zuivel Q2 2015

Herstel zet nog niet door

Aan het einde van het melkquotumtijdperk is de verwachte volatiliteit van de melkprijs werkelijkheid geworden. Daalde de melkprijs in 2014 met ongeveer 30%, in het eerste kwartaal van 2015 leefde die weer onverwacht op. Oorzaken zijn het toetreden van andere importeurs op de zuivelmarkt, de afname van zuivelproductie in Europa en Nieuw-Zeeland en een voor de Europese export gunstige verhouding tussen de euro en de dollar. De melkproductie trekt waarschijnlijk de komende maanden weer aan, terwijl de vraag vanuit belangrijke importeurs als China en Rusland nog niet hersteld is. Hierdoor blijft de melkprijs in het komende kwartaal naar verwachting op het huidige niveau. Hoewel de liquiditeitspositie van melkproducenten niet vermindert, is goede monitoring nodig om aan alle verplichtingen te kunnen voldoen.

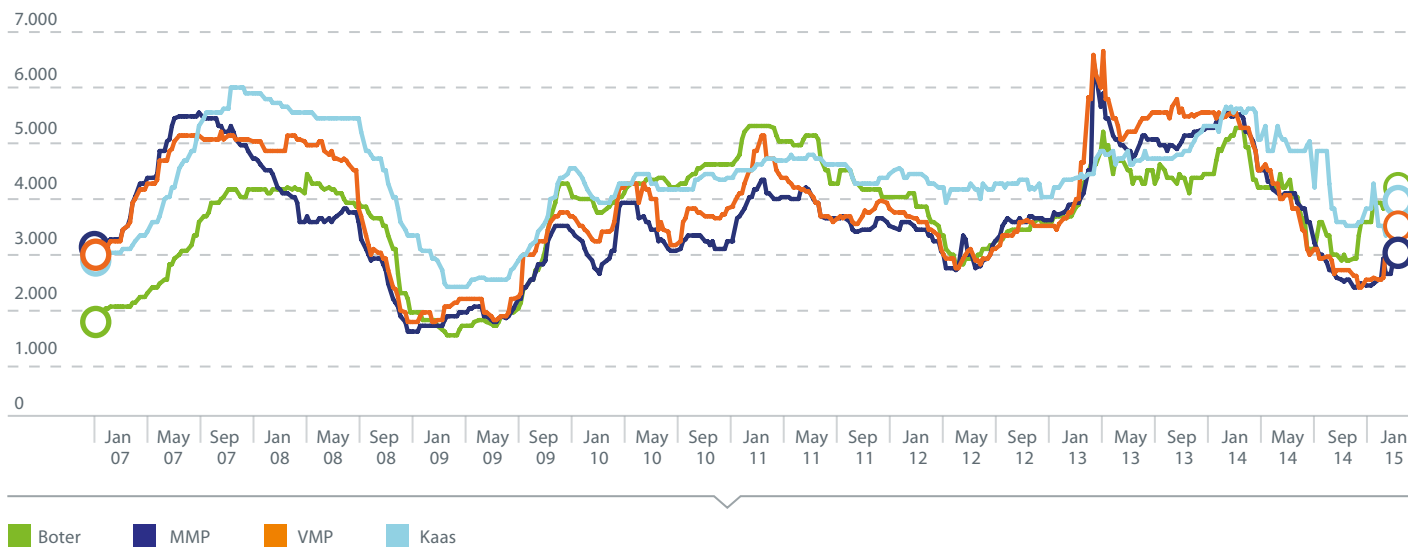
Dit kwartaalbericht gaat in op de bewegingen op de mondiale zuivelmarkt en geeft een verwachting voor de Nederlandse melkprijs voor het komende kwartaal.

Terugblik: dalende handelsvolumes ondanks lagere prijzen

- De prijzen van basiszuivelproducten bleven in januari 2015 onveranderd laag. Maar in februari trokken de prijzen plotseling aan. Tot half maart steeg de prijs van VMP met 42%, die van MMP en boter met 20%, terwijl de prijs van kaas min of meer gelijk bleef (zie grafiek 1). De zuivelmarkt is beperkt veranderd t.o.v. eind 2014. Desondanks stegen de zuivelprijzen wezenlijk. Deze prijsstijgingen zijn daarom meer gebaseerd op sentiment dan op een verandering van de markt.
- Herstel van de vraag uit China en Rusland bleef uit. China importeerde in het vierde kwartaal van 2014 60% (1,8 miljard liter) minder ten opzichte van het jaar ervoor. Rusland importeerde 31% (0,6 miljard liter) minder in dat kwartaal.
- De belangrijkste exporterende regio's produceerden in november, december en januari 2,5% meer melk in vergelijking met dezelfde periode het jaar daarvoor. Voor het eerst in 17 maanden kwam de groei onder de 3%.
- In januari daalde de melkproductie in de EU met 1,1%. In Nederland bedroeg die daling zelfs 2,1%. De VS liet in januari een stijging van de melkproductie zien van 2%. In januari lag de totale melkproductiegroei op mondiaal niveau op 1,2%.
- De combinatie van extra aanbod en lage prijzen kon niet voorkomen dat handelsvolumes met 3% (0,4 miljard liter) daalden in het vierde kwartaal; dat is de eerste daling sinds 2009. Toch lijkt voorraadvorming aan de aanbodzijde uit te blijven.

Grafiek 1

Prijsontwikkeling basiszuivelproducten in USD/ton (fob Oceanië) t/m januari 2015

Bron: NZX Agrifax, Rabobank

MMP = magere melkpoeder, VMP = volle melkpoeder, kaasnotering betreft Cheddar

Vooruitblik: sterke verschuivingen in consumptie

- De melkproductiegroei in de belangrijkste exporterende regio's (surplusregio's) zal in de eerste helft van 2015 volkomen opdrogen. Marges staan onder druk door lage melk-prijzen. In de EU is minder geproduceerd als gevolg van een dreigende superheffing en in Nieuw-Zeeland is door droogte het melkproductieseizoen vroeger afgelopen.
- Consumptie in de surplusregio's stijgt met 1,5%, waardoor de voor export beschikbare volumes met 3,6% (of 1,1 miljard liter) dalen in de eerste helft van 2015.
- Chinese importvolumes zullen met 4,4 miljard liter dalen in de eerste helft van 2015. Rusland importeert 1,1 miljard liter minder over dezelfde periode t.o.v. vorig jaar.
- Kopers zullen dus gevonden moeten worden in regio's als Zuidoost-Azië, het Midden-Oosten, Noord-Afrika en Latijns-Amerika. Deze regio's maken weliswaar economische groei door, maar kampen ook met zwakkere valuta's en minder koopkrachtige consumenten.
- De prijzen van basiszuivelproducten zullen het komende kwartaal flink onder druk blijven staan. Herstel wordt pas in de tweede helft van 2015 verwacht.

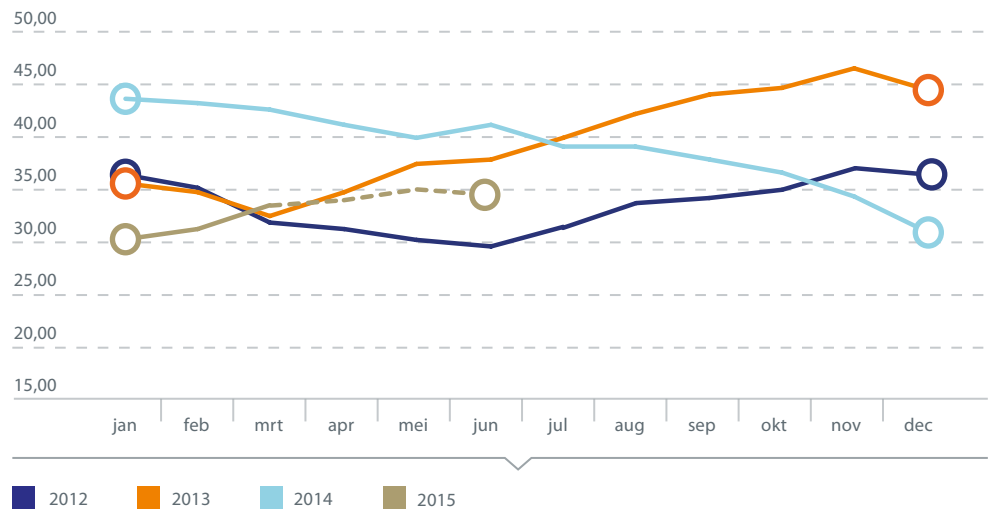
Ontwikkeling Nederlandse melkrijzen stabiel

De afgelopen maanden bedroeg de gemiddelde Nederlandse melkprijs € 31,75 per 100 kg. Dat is hoger dan verwacht. Wel is het effect merkbaar van de lagere import door China en in Rusland. Op korte termijn wordt geen herstel van die markten verwacht. Hierdoor is Europa afhankelijk van de interne markt, die nauwelijks stijgt (0,5%). Door de lagere mondiale prijzen komen er nieuwe kopers op de markt. Voor Europa is het vooral van belang hoe de melkafzet in het Midden-Oosten en Noord-Afrika zich ontwikkelt. Bij de huidige prijzen begeven kopers uit deze regio's zich weer op de zuivelmarkt. In de loop van 2015 komt de dalende wereldwijde zuivelproductie naar verwachting weer in balans met de vraag. Dit heeft ook zijn weerslag op de Nederlandse melkrijzen. In Nederland stijgt de melkprijs pas als de vraag weer toeneemt.

Onderstaande grafiek toont het verloop en de verwachting van de melkprices. De seizoenstoelagen zijn in de melkpreis opgenomen. Door een gewijzigde uitbetalings-systeem bij FrieslandCampina is het effect van de prijsontwikkeling beter zichtbaar.

Grafiek 2
Melkvoorschotprices RFC, DOC, Cono, Bel Leerdammer en Nemelco (gewogen gemiddelde excl. BTW)

Bron: FrieslandCampina, DOC, Cono, Bel Leerdammer, Deltamilk en Nemelco (gewogen gemiddelde) en de Rabobank.

Op basis van 700.000 kg melk, 4,41% vet, 3,47% eiwit, excl. 5,374% BTW, incl. seizoensheffing en -toeslag, kwantumtoeslag en heffing PZ, excl. Prestatietoeslag, weidepremie en nabetalings. Eerste kwartaal 2015 zijn de verwachte voorschotmelkprices volgens de Rabobank.

Verwachtingen voor tweede kwartaal 2015

De Rabobank verwacht in het tweede kwartaal van 2015 een relatief stabiele melkpreis, met de mogelijkheid van een lichte stijging. Hierdoor komt de melkpreis rond de € 35,- per 100 kg. uit. Bijna de helft van de productie in Europa is afkomstig uit Ierland, Nederland, België, Denemarken en Duitsland. Deze landen hielden de productie in het afgelopen kwartaal binnen de perken om superheffing te voorkomen. Melkveeouders verkochten het onder eind van de veestapel en bespaarden op de voerkosten. Inmiddels staan veel vaarzen klaar om de ruimte van het quotumloze tijdperk te benutten. De komende maanden verwacht de Rabobank dan ook een stijging van de melkproductie in Europa. De Europese melkconsumptie zal intussen beperkt toenemen. De afzet van kaas in Europa verloopt redelijk goed, maar door voorraadvorming wordt deze na het eerste kwartaal moeilijker. De export van melkproducten wordt wel gestimuleerd door een minder sterke euro. De koers van de euro is 25% lager ten opzichte van vorig jaar, zodat zuivelproducten aantrekkelijk zijn voor landen buiten Europa.

In het derde en vierde kwartaal van 2015 verwacht de Rabobank een mogelijke stijging van de melkprices. Dit is sterk afhankelijk van de extra productie van melk in Europa en de mogelijkheid om dit te kunnen exporteren. Een andere belangrijke factor is de verwachte hogere melkproductie in de VS, door een gunstige *milk-feed* ratio.

Tabel 1: Verwachtingen basiszuivelproducten internationale markt en Nederlandse melkprijs

Prijsverwachtingen	Tweede kwartaal 2015
Basiszuivelproducten internationale markt	↔
Nederlandse melkprijs	↔

Legenda: ↑ opwaartse trend ↔ stabiele trend ↓ neerwaartse trend

Bron: Nivel, bewerking Analyzus

Liquiditeit van melkveehouders

In de afgelopen maanden is veel gesproken en gepubliceerd over een eventueel liquiditeitstekort in 2015 bij veel melkveehouders. Doordat de daling van de melkprijs meevalt, zullen de meeste melkveehouders naar verwachting voldoende ruimte in de liquiditeit houden om de komende maanden door te komen. Krachtvoerpreizen blijven voorlopig op het huidige acceptabele niveau. De ontwikkeling van ruwvoerpreizen is uiteraard sterk afhankelijk van het weer in de komende maanden. Wel stijgen de ruwvoerpreizen de komende tijd vanwege afnemend aanbod door de muizenplaag. Op basis van de huidige inzichten kunnen melkpreizen in de tweede helft van 2015 stijgen. Het resultaat over het eerste halfjaar is niet zo hoog dat de traditionele liquiditeitsdip in het najaar eenvoudig opgevangen kan worden. Zeker gezien een mogelijke superheffing en de belastingdruk over 2014. Voor de komende maanden is het daarom belangrijk om de liquiditeitsontwikkeling goed in de gaten te houden. De Rabobank kan u hierin ondersteunen. Zo kan de melkveehouder scherp blijven sturen op de kostprijs, waardoor zij over het geheel in 2015 toch aan hun verplichtingen kunnen voldoen.

Meer informatie

Het kwartaalbericht Zuivel Q2 2015 heeft een tijdshorizon van drie maanden en is gebaseerd op het Rabobankrapport 'Dairy Quarterly Q2 2015'. Voor meer informatie over dit rapport kunt u contact opnemen met uw accountmanager van de Rabobank of met de samenstellers van dit Kwartaalbericht Zuivel Q2 2015.

Contactgegevens auteurs

Jan van Beekhuizen
j.beekhuizen@rn.rabobank.nl

Kevin Bellamy
kevin.bellamy@rabobank.com